

**Selkeästi
meille**

Selkeästi meille!

**Kognitiivisen saavutettavuuden opas
sisällöntuottajille**

Tee sisällöstä helppoa käyttää

Tee helppokäyttöisiä linkkejä, jotka ohjaavat käyttäjää

- Kerro linkissä, mikä sen tarkoitus on.
Esimerkki: "Lue lisää" ei ole hyvä linkkiteksti, mutta "Lue lisää asumispalveluistamme" on.
- Älä linkitä yksittäisiä sanoja tekstin keskeltä. Niistä on vaikea ymmärtää, mihin ne vievät.
- Kerro käyttäjälle selvästi, jos linkki vie pois sivustolta. Käyttäjä ei ehkä huomaa muuten, että on poistunut palvelusta. Pois vievien linkkien pitää aueta samalla tavalla joko samaan ikkunaan tai uuteen ikkunaan.
- Käytä johdonmukaisesti samanlaisia linkkielementtejä. Näin käyttäjä voi luottaa siihen, että asiat toimivat samalla tavalla.

Pidä kokonaisuus selkeänä

- Älä käytä koko sivunäkymän peittävää tai katkaisevaa elementtiä. Käyttäjä voi luulla, että asia päättyy siihen.
- Pidä näkymä rauhallisena. Vältä sisältöä, joka voi viedä käyttäjän huomion pois sivuston pääasiasta.
Esimerkki: Liikkuvat elementit voivat olla näyttäviä, mutta voivat häiritä käyttäjää.

Tee sisällöstä helppoa lukea

Muotoile teksti helposti luettavaksi

- Kirjoita mahdollisimman lyhyesti.
- Käytä kappalejakoja.
- Käytä kuvaavia väliotsikoita.
- Käytä listoja keventämään tekstiä.

Vältä turhaa tekstin muotoilua

- Rivitä teksti alkamaan sivun vasemmasta laidasta. Keskitettyä tekstiä on vaikea lukea.
- Mieti, onko muotoilusta hyötyä vai haittaa.
Esimerkiksi isoilla kirjaimilla ja kursiiivilla kirjoitettua sekä alleviivattua tekstiä voi olla vaikea lukea.

Tee sisällöstä helppoa löytää

Sijoita tieto niin, että se on helppo löytää

- Sijoita tärkeät asiat alkuun.
Esimerkki: Linkki ajanvaraukseen on lääkärikeskuksen verkkopalvelussa sivun alussa.
- Sijoita toisiinsa liittyvät asiat lähelle toisiaan.
Esimerkki: Ohje sähköpostin muodostamiseen ei saa olla kaukana yksittäisistä yhteystiedoista.
- Älä sijoita verkkopalvelun oikeaan laitaan asioita, joita ei ole muualla sivustolla. Kaikki eivät huomaa oikeassa laidassa olevia asioita.
- Varmista, että etusivulla on helposti havaittavat linkit kaikkiin niihin osioihin, joihin käyttäjän täytyy päästä käsiksi. Kaikki eivät käytä valikkoa.

Tee sisällöstä helppoa ymmärtää

Kirjoita selkeää ja helposti ymmärrettävää kieltä

- Vältä vaikeita ja monimutkaisia sanoja ja lyhenteitä. Jos joudut käyttämään niitä, selitä ne.
- Vältä kielikuvia ja sanontoja.
- Vältä vieraskielisiä sanoja.

Kirjoita lukijan kannalta olennaisista asioista ja kirjoita hänelle sopivasta näkökulmasta

- Mieti, mikä on käyttäjälle tärkein asia ja kerro se tekstin alussa.

Käytä tekstin lisäksi kuvia ja videoita

- Käytä kuvia ja videoita, jotka kertovat tekstin kanssa samoista asioista.
- Käytä selkeitä ja helposti hahmotettavia kuvia. Esimerkiksi oudot rajaukset ja tarpeettomat yksityiskohdat voivat hämmentää käyttäjää.
- Videoissa tärkeintä on rauhallinen tahti ja se, että yhteen videoon ei ole laitettu liikaa asiaa.

Kaikki hyötyvät kognitiivisesta saavutettavuudesta.
Toisille se on verkkopalvelun käytön edellytys.
Testaa sitä erilaisilla käyttäjillä.

Kognitiiviseen toimintakykyyn vaikuttavia tekijöitä:

Tilannekohtainen

- hätätilanne
- kiire
- ympäristön häly
- voimakas tunnetila

Väliaikainen

- väsymys
- stressi
- masennus
- uupumus

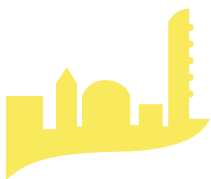

Pysyvä

- kehitysvamma
- muistisairaus
- neurokirjon ihmiset:
ADHD, autismi,
oppimisvaikeudet

Etukannen kuvitus: Saana Renvall

Lue lisää: www.selkeästimeille.fi

Kehitysvammatuki 57 ry

Kehitysvamma-
liitto

Selkeästi meille -hanke on Kehitysvammatuki 57 ry:n
ja Kehitysvammaliiton yhteishanke.

Materiaalia saa hyödyntää epäkaupalliseen tarkoitukseen,
kun mainitsee lähteen: selkeästimeille.fi.